

A NEGYEDIK POHÁR

*Félig üritett kehely a róna,
barázdában tócsa —
Micsoda tavasz!
Fogolymadár-zóna*

*A szélén még van jég,
vékony, mert a szív már olvadt,
de a varjúnak, ha rálép,
még e hártya parancsolgat.*

*Mikor pedig a gyászmadarak
ittak már a zavaros léből,
karom koccan, a kehely feldől
s mi marad? Pár törött dirib-darab
Micsoda tavasz!*

JIRI ŠOTOLA*

PARTHENON

*Ebben az évben, szeptemberi délelőttön
látták az Akropoliszon elsétálni
a milói Vénuszt.
A nap őrzöngött
és a legyek lenn a bazárban
megtámadták a húst.
Nem volt egészen kézenfekvő,
szobor-e, vagy modell,
szépség,
vagy egyszerűen botrány.
Részeg katona nyugodtan célbavette
a hatalmas, töltött, fényes pisztolyával,
mások meg, józanul is,
vas-székkal,
juttalompénzzel,
nyállal támadták.
Védtelenül világított az őrzítően fehér
pentelikoni márvány.
Az asszony meztelen volt.*

*Ebben az évben, midőn nagy gonddal
a kályhába tömtem mindent, mi szükségtelen a léthez,
a kezem ügyébe folyton
valami furcsaság akadt, úgymint ócska, törött szárny,
vagy papír,
rajta írka-írka,
„eszmények”, vagy talán „tisza szív”,
„jellem”, meg ilyesféle —
állítólag nevetséges s bohó szavak,
s minden, mi felesleges — a honoráriumhoz.
Fisláckolt
a láng a kályhában, várt s aztán lobogott,
a márvány fehér volt, a bárányhús-cafatokról
csöpögött a vér, eső mossa a márványt,*

* Jiri ŠOTOLA, született 1924-ben, cseh költő, a jelenleg negyven év körüli írónemzedék főgyűrnisége. 1964 június elsejétől a Csehszlovák Írószövetség főtákará.

mossa az eső a márványt, már kétezer éve
eső mossa a márványt, a halak bűzlenek az esőtől,
szépség ez, vagy mégis botrány,
megy a kövezeten, sudáran, egyszerűen lépdel,
aztán az örömházhoz támaszkodva állong
és csalogatja a járókelőket. Üres, kék égben
pörög a nap, legyek zabálják a húst,
az emberfiának nincsen megélhetése, de a világ
szobrokkal van teli.

Lenn állnak az emberek,
várják az autóbust és nincsen mersziük,
hogyan egyenest a látvány elé álljanak, rúgjanak rajta,
vagy oltalmazzák gyatra testükkal.

Hallatlan,
csak megy tovább, mosolyog és lépked
a külvárosi milói Vénusz,
botrány, vagy gyönyör vele találkozni,
aggódom érte, de neki kell,
neki muszáj és muszáj, vég nélkül és újból.
különben nyomorultan kimarja a víz,
a nyál s a meztelen csigák.

Falhoz támaszkodik
a milói modell, ujjai közt cigaretta,
mindig akad valahol valami felemelő,
csupaszon, magától jár az esőben,
keresi vérbeli, trágár nyomorúságát
és aztán már levizelhetik a kutyák,
minden csak azt mondja, hogy nincs értelme
s akkor,
majd akkor
a sorból előlép az ember,
nyílegyenest hozzá megy és nem rúg belé,
védelmezi.

Szeptemberben történt, délelőtt,
ebben az évben, mikor nagy gonddal
a kályhába töltöm mindent, mi szükségtelen a léthez,
Parthenon kövein énekelt a lég
s az üres Jimmy-bárban vén kurvák
kártyát vetettek. A turisták
bután álltak. Nem értették,
vajon mindent összevéve
szépség ez, vagy botrány.
Köptek egyet.
A meztelen
pentelikonai márvány örjítően világított.